

Geld voor vergroening

Kerken die aankloppen bij subsidiegevers of fondsen hebben een goed verhaal nodig over hoe zij de toekomst zien. Duurzaamheid speelt daarbij een steeds grotere rol.

Tekst: **Kerkmagazine** | Beeld: **2Select**

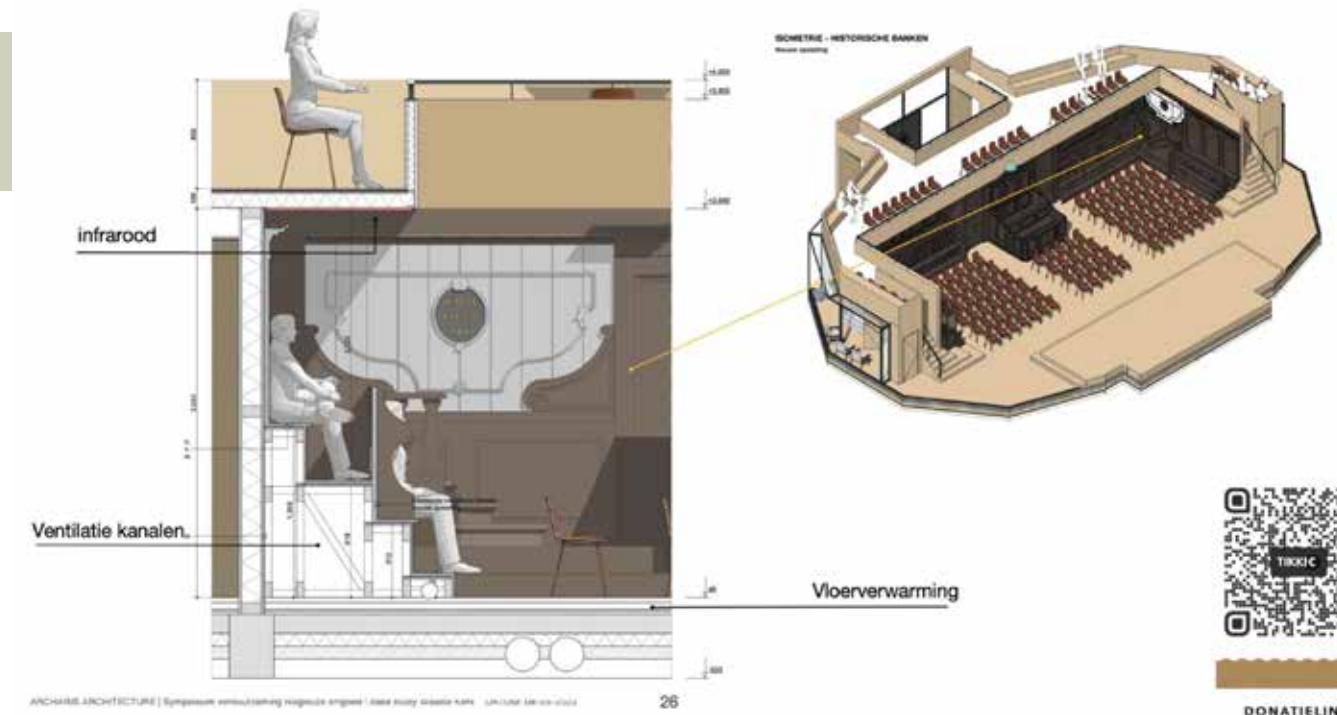
Bureau 2Select helpt kerken, diaconale stichtingen en andere 'goede doelen' bij het werven van fondsen en het aanvragen van subsidies en leningen. Samen met Nelleke Slaats runt Bertram Westera 2Select.

Kerkmagazine spreekt met hem over het belang van duurzaamheid bij het aanvragen van fondsen, want, aldus Westera: "Het is niet van deze eeuw om bij het maken van toekomstplannen voor de kerk niets aan duurzaamheid te willen doen".

Een kerk heeft toekomstplannen en de benodigde financiële middelen ontbreken.

Westera: "Het bij de tijd brengen van een kerkgebouw stopt niet bij comfortabele stoelen en goed ingerichte ruimtes. Belangrijker is de vraag: wat zijn je plannen met het gebouw? Een optie is om het kerk-zijn te vernieuwen. Veel kerken zijn gebouwd om voor 90% op zondag en voor 10% doordeweeks gebruikt te worden. Zeshonderd plaatsen in de kerkruimte, twee piepkleine zaaltjes waar je zelfs

bij het consistoriegebed al bil aan bil staat en waar verder niets kan. Terwijl anno 2023 een gebouw nodig is met een kleinere kerkruimte en meer nevenruimtes omdat er zoveel te doen is, vanuit de kerk zelf en uit de buurt. Een andere optie is: het gebouw wordt wel gebruikt zoals bij eigentijds kerkzijn past, maar voldoet bouwkundig niet meer. De energie vliegt aan alle kanten de deur uit, zonder dat we er, letterlijk en figuurlijk, warm van worden. Het moet anders. In beide gevallen moet je een goed verhaal hebben."

Vragen fondsen om een paragraaf duurzaamheid?

"Als een fonds pro-actief is, ja. Maar als een fonds meer dan genoeg aanvragen heeft om hun geld aan te besteden, dan gaan ze echt niet bellen om te vragen of je zonnepanelen op het platte dak wilt plaatsen.

In de eerste versie waarmee je geld aanvraagt, moet al duidelijk zijn dat je ideeën hebt om je gebouw te verduurzamen. Het hoeft niet tot achter de komma dichtgetimmerd te zijn welke warmtepomp je precies neemt. Je moet wel aangeven of je verwarmingssysteem op de schop gaat, of je muren en ramen gaat isoleren, of je plafonds gaat verlagen en of je LED-verlichting aanschaft.

Kerkelijke fondsen, gericht op de inhoud, zullen ook willen bijdragen aan de hardware, mits het bij de tijd brengen van het gebouw in dienst staat van het bij de tijd brengen van het kerk-zijn."

Vergroening in dienst van de toekomst van de kerk.

"Exact. Hoe je dat precies doet, kan twee kanten op. Kerk je in een rijksmonument, dan mag er bijna niets op het gebied van vergroening. Als je geluk hebt en er liggen geen grafzerken, mag je de vloer iets ophogen om vloerverwarming aan te brengen en zo energie te besparen. Als je kerk een professionele keuken heeft, maakt het verschil of je een Quooker hebt of dat alles nog met gas en fluitketels gaat. Bij een modern kerkgebouw mag en kan bijna alles, dat zijn bijna nooit monumenten. Als je dan toch gaat breken en bouwen, doe het dan met het oog op de toekomst.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft ellenlange lijsten met zaken waar je subsidie voor kunt krijgen: voorzetrampen, warmtepompen, noem maar op. Het gaat daarbij vooral om zaken die zichzelf al bewezen hebben.

Wil je meer en ben je financieel gezond, dan kun je proberen een groene bank of SKG te interesseren voor je plannen door een gunstige lening of het uit eigen ►

“

Bij een modern kerkgebouw mag en kan bijna alles

zak betalen. Of je zet een vorm van crowdfunding in, zoals een nieuwe leefgemeenschap in een oud klooster die zonnepanelen wilde en van de financiering een publieksactie maakte. Vrienden, relaties en symphatisanten kregen de uitnodiging om een zonnepaneel te adopteren. Het lukte. Een andere kerk verkocht de oude leien aan kerkleden en anderen om geld in te zamelen voor een nieuw leien dak.”

Er is ook veel discussie rond duurzaamheid, niet alle neuzen staan dezelfde kant op.

“De Club van Rome drukte ons in 1972 met de neus op de feiten. Wij zijn een halve eeuw verder en weten nu dat de tijd begint te dringen. Aan de ene kant heb je klimaatactivisten, aan de andere klimaatontkenners. In de samenleving polariseert dat enorm.

Natuurlijk spelen die tegenstellingen ook onder christenen. Gelukkig slagen de kerken er in elkaar niet te verketteren. Zo lukt het op een ontspannen manier met de tijd mee te gaan in een tempo dat de meeste mensen echt wel bij kunnen benen. In kerken zitten naast milieuactivisten

““

Fondsenwerving kost tijd

ook mensen die regelmatig het vliegtuig pakken, een transportbedrijf hebben of in de landbouw en veeteelt werken.

Het brengt ons niet verder om elkaar

de schuld te geven waarom we nu plotseling zo’n haast moeten maken. Soms lijkt de kerk nog de enige plaats te zijn waar dat wordt ingezien.”

Kunnen kerken jou bellen voor financiering van 25 zonnepanelen?

“Het is nooit zo dat 2Select het wel even regelt. Er is altijd een goed verhaal nodig waarom jouw plannen bijdragen aan duurzaamheid en aan zorg voor de schepping. Een verhaal dat je vervolgens ook waarmaakt. Meestal heeft de kerk dat verhaal wel. Wij zien wel nog te vaak dat kerken pas bij ons komen voor advies als ze de plannen al rond hebben. Wanneer ze al met de telefoon in de hand staan om de aannemer te bellen en dan toch denken: eerst nog even de fondsenwerfer bellen! Om te vertellen dat er drieënhalve ton nodig is en dat de aannemer over drie maanden wil beginnen.

Dan zeggen wij: stel het plan liever met een jaar uit. Fondsenwerving kost tijd. Soms horen we daarna niets meer. Maar de meeste kerken staan er wel voor open, als daarmee de kans op cofinanciering groter wordt.

